

**Vega
verneområdestyre**

Møteinnkalling

Utvalg: **Vega verneområdestyre**
Møtested: , Elektronisk behandling
Dato: 25.05.2025
Tidspunkt: 00:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 17/25	Søknad om skadefelling av oter i Hysværet - Hysvær/Søla landskapsvernområde		2025/4140

Arkivsaksnr: 2025/4140-2

Saksbehandler: Anja Hennie Halmøy
Fredriksen

Dato: 25.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	17/25	25.05.2025

Søknad om skadefelling av oter i Hysværet - Hysvær/Søla landskapsvernområde

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre gir med dette Hysværøyan-grunneierlag tillatelse til skadefelling av 1 oter i Hysværet. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Vilkår:

- Dispensasjonen gjelder fra 23. mai til 10. juli 2025.
- Oter kan kun felles på land, dette for å øke sannsynligheten for å felle oter som har tilhold i dunværet.
- Det gis tillatelse til å felle **1 oter** i Hysværet. Dersom det felles oter må dette umiddelbart meldes i fra om til verneområdeforvalter på nr. 41 60 52 89 eller 950 52 394.
- Felt oter er viltfondets eiendom og skal umiddelbart fryses ned og oversendes Norsk institutt for Naturforskning, Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim sammen med kopi av rapport om felling. Pakken skal merkes med opplysninger om fellingssted, fellingsdato, dødsårsak, voksendyr/ungdyr og evt. kjønn.
- Hysværøyan grunneierlag rapporterer til Vega verneområdestyre etter at dispensasjonstiden er over, uavhengig av om det felles oter, innen 1. september 2025. rapporten skal inneholde:
 - Beskrivelse eller punktmerke i kart der oteren er skutt.
 - Beskriver årsak til at oteren må skytes, evt. også bilde.

Vi minner om at det også kreves fellingstillatelse fra Statsforvalteren i Nordland.

Søknaden

Hysværøyan grunneierlag søker om tillatelse til felling av oter som gjør skade på ærfuglbestanden under årets hekkesesong i Hysværet. De viser til oterangrep i Muddværet og Lånan de siste årene. De er bekymret både for at oter skal ta livet av ærfugl, men også for at den skal skremme dem bort. Videre skriver de at det er avgjørende for en vellykket jakt på skadeoter at nødvendige tiltak kan iverksettes umiddelbart, uten å måtte vente på en nærmere avklaring og formell tillatelse. Det er fem ærfuglrøkttere i aktivitet i Hysværet, og det har over tid vært en stabil og positiv utvikling for antallet hekkende ærfugl.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning ble fredet ved kongelig resolusjon 6. desember 2002. Formålet med vernet er følgende:

- Å bevare et egenartet natur- og kulturlandskapsområde, og sikre de zoologiske, botaniske, geologiske og kulturhistoriske element som er med på å gi området dets særpreg.

Ifølge verneforskriften § 3 punkt 2 første linje står det følgende:

- Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse.

Naturmangfoldlovens § 48 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden må vurderes etter vilkårene om at det ikke må stride mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Disse vilkårene er kumulative, det betyr at hvis begge vilkårene er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om det skal gis dispensasjon.

Alle saker som berører natur, skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av saken

Hysværet er et aktivt drevet dunvær som er en del av Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Det søkes om uttak av oter slik at skadefelling kan utføres dersom oter blir nærgående og skremmer vekk eller tar livet av ærfugl. Vi er godt kjent med at oter er et problem i dunværene og at det i periodene etter oterangrep har det vært en markant nedgang i den lokale ærfugl-bestanden. Å gjenoppbygge hekkeplassene etter at oterangrepet har skjedd kan ta flere år.

Vi har tidligere år mottatt én søknad fra Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv om uttak av et ulikt antall otere i dunværene i verdensarvområdet, inkludert verneområdene rundt Vega. Vi har tidligere gitt tillatelse til å felle inntil 6 otere i følgende verneområder: Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde, Muddvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Intensjonen har vært å ha en øvre grense på antall otere som kunne felles for alle verneområdene. Verneområdestyret har da gitt dispensasjon fra forbudet mot jakt og bruk av skytevåpen, mens Statsforvalter i Nordland som har myndighetsansvar for skadefelling av rovvilt har gitt fellingstillatelsen.

For å kunne utføre skadefelling ved behov i Hysværet, vurderer vi at det kan gis tillatelse til uttak av 1 oter i Hysværet. Bakgrunnen for begrensningen på 1 oter er at vi må se uttaket i sammenheng med tillatelser som kan bli gitt i andre dunvær i verneområdene denne sesongen. Vi setter i tillegg en begrensning på uttak av 5 otere samlet for alle verneområdene. For å holde oversikt over uttaket må verneområdeforvalter varsles umiddelbart etter uttak av oter.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Under generelle unntak i verneforskriften fremgår det at jakt i henhold til viltlovens bestemmelser er tillatt. Skadefelling av oter kan ikke regnes som ordinær jakt, og rammes derfor dyrelivsfredningen i verneforskriften § 3 punkt 2 hvor det fremgår at «*Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse*». søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48. Den omsøkte aktiviteten kommer ikke inn under sikkerhetsmessige hensyn eller vesentlige samfunnsinteresser. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Søknaden må derfor vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet, og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

Dyrelivsfredningen i landskapsvernområdet skal håndheves strengt. Samtidig er selve dunværsdriften med ærfuglrøktning en del av kulturlandskapet i Hysvær/Søla landskapsvernområde. For å unngå reduksjon i den lokale ærfuglbestanden og dermed dunværsdriften, er man avhengig av at man tar ut skadeoter. Ærfuglen er i tilbakegang langs hele kysten, og regnes nå som sårbar på rødlista. Ifølge NINA-rapport 1229 er det høy tetthet av oter langs hele kysten av Nordland, og bestanden regnes som livskraftig. Å ta ut inntil 5 oter totalt i alle verneområder vurderer vi at ikke vil ha innvirkning på oterbestanden. Det legges med dette til grunn at kravene i § 8 i naturmangfoldloven er oppfylt.

Føre-var-prinsippet kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap, jfr. naturmangfoldloven § 9. Etter verneområdestyret syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I forbindelse med vurderingen er det tatt hensyn til den samlede belastningen oterbestanden utsettes eller vil bli utsatt for. Det er derfor satt en kvote for uttak.

Vi anser at § 11 ikke er relevant i denne saken. I § 12 i naturmangfoldloven heter det at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Det har vist seg at det ikke er mulig med nåværende kunnskap å unngå at oter gjør skade i dunvær. Det anses som en aktuell løsning å ta ut et begrenset antall skadeoter for å beskytte ærfuglbestanden i Hysværet.

I vurderingen vår legges det stor vekt på at Hysværet er et aktivt drevet dunvær, og at ærfuglen er en sårbar art. Truslene mot ærfuglen kommer ikke bare fra oter, men også fra flere andre predatorer samt klimatiske endringer. Likevel så gjør oteren stor skade når den først slår til, også ved at fuglen blir skremt fra å hekke på nytt i det området angrepet har skjedd. Oterangrep er en del av den samlede belastningen som ærfuglen møter i hekketiden, og som kan være med på å redusere bestanden lokalt.

Verneformålet for Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning er å bevare et egenartet natur- og kulturlandskapsområde, og sikre de zoologiske, botaniske, geologiske og kulturhistoriske element som er med på å gi området dets særpreg. Vi vurderer at et begrenset uttak av oter ikke vil tilsidesette verneformålet eller verneverdiene i Hysvær/Søla landskapsvernområde.

Med bakgrunn i dette vurderer Vega verneområdestyre at det er hjemmel i naturmangfoldloven § 48 til å gi dispensasjon fra verneforskriften for Hysvær/Søla landskapsvernområde. Det tillates å felle 1 oter i Hysværet med de vilkår som er beskrevet ovenfor.

Kilder: NINA Rapport 1229. Norsk institutt for naturforskning.